

Nội dung 7

CƠ CHẾ TẠO TIỀN &
CÁC TÁC NHÂN
THAM GIA VÀO QUÁ TRÌNH
CUNG ỨNG TIỀN

Kết cấu nội dung 7

1. Các nhân tố ảnh hưởng đến quá trình cung ứng tiền tệ
2. Cơ chế tạo tiền của ngân hàng thương mại

Các tác nhân tác động lượng cung ứng tiền

1. Ngân hàng trung ương
2. Ngân hàng thương mại
3. Những người gửi tiền
4. Những người vay tiền

Cơ chế tạo tiền của NHTM

1. Mối liên hệ giữa tiền gửi & tiền dự trữ (R) – Mô hình số nhân tiền đơn (m_d)
cuu duong than cong. com
2. Thái độ của người gửi tiền & các NHTM – Mô hình số nhân tiền mở rộng (m)
cuu duong than cong. com
3. Chú ý: Khi tham gia vào quá trình tạo tiền các NHTM phải hoạt động như một hệ thống thống nhất

Mô hình số nhân đơn (m_d)

1. Điều kiện phân tích mô hình số nhân đơn
 - Thu nhập (Y) $\rightarrow D$
 - Dự trữ vượt quá (ER) = 0
2. Mô hình: bắt đầu từ R tăng lên 100 triệu VND, $R_d = 10\% \rightarrow$ những thay đổi lượng tiền tệ trong hệ thống ngân hàng & nền kinh tế

Mô hình số nhân đơn (m_d)

$$\begin{array}{c|c} \text{C} & \text{NH A} & \text{N} \\ \hline \text{R} & + 10 & \text{D} + 100 \\ \text{ER}' + 90 & & \end{array}$$

$$\begin{array}{c|c} \text{C} & \text{NH B} & \text{N} \\ \hline \text{R} & + 9 & \text{D} + 90 \\ \text{ER}' + 81 & & \end{array}$$

$$\begin{array}{c|c} \text{C} & \text{NH C} & \text{N} \\ \hline \text{R} & + 8,1 & \text{D} + 81 \\ \text{ER}' + 72,9 & & \end{array}$$

$$\begin{array}{c|c} \text{C} & \text{NH D} & \text{N} \\ \hline \text{R} & + 7,29 & \text{D} + 72,9 \\ \text{ER}' + 65,61 & & \end{array}$$

.....

Mô hình số nhân đơn (m_d)

Các NH	ΔD	$\Delta ER'$	ΔR
A	100,00	90,00	10,00
B	90,00	81,00	9,00
C	81,00	72,90	8,10
D	72,90	65,61	7,29
E	65,61	59,05	6,56
G	59,05	53,13	5,91
.			
.			
.			
Σ Tất cả NH	1000,00	900,00	100,00

Mô hình số nhân đơn (m_d)

$$\Delta D = \Delta R + \Delta R(1 - R_d) + \Delta R(1 - R_d)^2 + \dots$$

$$\Delta D = \Delta R \{ 1 + (1 - R_d) + (1 - R_d)^2 + \dots \}$$

$$\Delta D = \Delta R * (1/R_d)$$

& $1/R_d$ là m_d

$$m_d = 1/R_d$$

Mô hình số nhân đơn (m_d)

Phân tích số nhân đơn bằng phương pháp đại số

$$R = RR + ER$$

$$ER = 0$$

$$\rightarrow R = RR$$

$$\text{hay } R = R_d * D$$

$$\rightarrow D = R * 1/R_d$$

$$\rightarrow \Delta D = \Delta R * 1/R_d$$

$$\rightarrow m_d = 1/R_d$$

Mô hình số nhân tiền mở rộng (m)

1. Các khái niệm

- $MB = C + R$ → cơ số tiền
- C → tiền mặt trong lưu thông
- R → dự trữ trong hệ thống ngân hàng
- RR → dự trữ bắt buộc
- R_d → tỷ lệ dự trữ bắt buộc
- ER → dự trữ vượt quá
- C/D → tỷ lệ tiền mặt/tiền gửi
- ER/D → tỷ lệ dự trữ vượt quá
- $M_1 = C + D$ → mức cung ứng tiền

Mô hình số nhân tiền mở rộng (m)

2. Biến đổi đại hóa

$$\begin{aligned} MB &= C + R = C + RR + ER = C + (R_d * D) + ER \\ &= (C * D/D) + (R_d * D) + (ER * D/D) \\ &= D * (C/D + R_d + ER/D) \end{aligned}$$

$$\rightarrow D = MB * (1/(C/D + R_d + ER/D))$$

$$M_1 = C + D = (C * D/D) + D = D * (C/D + 1)$$

$$M_1 = MB * (C/D + 1)/(C/D + R_d + ER/D)$$